

Kohila valla arengukava 2023-2035

LÜHIKOKKUVÕTE

Kohila vald – koht terveks eluks

Aastaks 2035 on Kohila vald arenev, kasvava rahvastikuga, aktiivsete ja hoolivate inimestega, kvaliteetsete ühenduste ning teenustega, looduskaunis ja mitmekesiste võimalustega elukeskkond, mis on kodukohaks 10 000 inimesele.

Kuidas sinna meie tänaste teadmiste ja võimaluste juures jõuda? Nendele küsimustele vastame Kohila valla arengukavas 2023-2035, mis seab valla sihid kolmes strateegilises valdkonnas:

- **Hea elukeskkond** (avalik ruum, elamumajandus, maakasutus, taristu, transport ja ühenduvused, ettevõtlus, keskkonnakaitse, jäätmemajandus, vee- ja soojusmajandus).
- **Haritud ja aktiivsed inimesed** (haridus, kultuur, noorsootöö, liikumine ja sport).
- **Hoitud inimesed** (siseturvalisus, sotsiaalteenused, tervishoid, kodanikuaktiivsus ja vabaihendused).

Iga valdkonna osas on arengukava põhitekstis toodud lühike hetkeolukorra kirjeldus koos vajaduste ja väljakutsete ning neist tulenevate eesmärkidega. Detailne tegevuskava eesmärkide saavutamiseks on toodud arengukava lisas 1.

Eesmärgid aastaks 2035:

- Kohila vallas hoitakse tasakaalu loodus- ja elukeskkonna arengu vahel. Taristut rajatakse kooskõlas elanikkonna kasvuga, kuid loodushoidlikult. Avaliku ruumi kujundamisel arvestatakse kogukonna vajadustega, ligipääsetavuse ja kestlikkusega.
- Kõigil Kohila valla elanikel on võimalused õppimiseks vastavalt oma eale ja võimetele. Siin on hea mainega haridusvõrk ja ajakohane ning mitmekesine, elukestvat õpet toetav õpikeskkond. Lastele ja noortele pakutakse piisavalt huvitavaid ning arendavaid tegevusi. Kultuurielu on mitmekesine ja kohalikke elanikke kaasav. Siin on head võimalused liikumiseks ja tervislik eluviis on väärtustatud.
- Kohila valla elanikud on üksteisest hoolivad, tunnevad end turvaliselt ja väärikalt. Vald toetab võimalikult pikaajast iseseisvat toimetulekut. Kogukonnad panustavad aktiivselt valla arengusse.

Tänane stardipositsioon nende eesmärkide saavutamiseks on soodne. Kohila valla elanike arv kasvab iibe ja sisserände mõjus – mitte plahvatuslikult, vaid piirkonna oludele vastavas ja sobivas tempos. See võimaldab vallal arendada elanikele erinevad esmased teenused ja infrastruktuuri (lasteaia- ja koolikohad, sotsiaalteenused), unustamata seejuures vaba aja veetmise võimalusi ja spordi- ning kultuuritegevusi. Elanike arvu stabiilsel kasvu ei ole ka vahetut olulist mõju keskkonnale (väga suures mahu kasvanud hoonestus, suurenenud

transport, vajadused taristu arendamiseks jne), mis võimaldab vallal muutuvate oludega kohaneda ja muutusi nutikalt juhtida, alates ühistranspordi paremast korraldamisest kuni inimeste hoiakute muutmisele kaasaitamiseni.

Sellest ja paljust muust Kohila valla arengukava 2023-2035 räägibki.

EXECUTIVE SUMMARY

Kohila – a place to live your life!

In 2035, Kohila municipality is a continuously developing municipality with a growing population, active and caring inhabitants, providing high-quality connections, services, good investment and business opportunities in a picturesque and diverse environment - a home to a population of 10 000.

How shall we proceed to fulfil this vision with our current knowledge and possibilities? We have addressed those questions in the Kohila municipality development plan 2023-2035, that sets out three strategic directions:

- **Good living environment** (public space, housing, planning, infrastructure, transport and mobility, business development, environmental protection, waste management, water and heat management).
- **Educated and active people** (education, culture, youth work and sports).
- **People taken care of** (security, social affairs, health care, citizen participation and civil society organisations).

A short description of the state of play for each of the three directions is presented in the main text of the development plan (together with needs and challenges and objectives derived from them).

Objectives we aim to achieve by 2035:

- Balance between natural and living environment is in place in Kohila municipality. Infrastructure is developed environment-friendly, considering the needs of the growing population. The public space is designed to meet the needs of the community and following the principles of accessibility and sustainability.
- All inhabitants in Kohila municipality have good possibilities to educate themselves according to their age and capacity. The educational network is contemporary, diverse and with a good reputation. It provides possibilities for life-long-learning in a supporting learning environment. Children and youngsters have various interesting and developing activities they can engage in. Cultural life is manifold and inclusive. We have good recreational possibilities and healthy lifestyle is encouraged.
- Kohila is a caring municipality where the inhabitants know each other, care about each other, and feel themselves safe and with dignity. The community and municipality support independent living. The community contributes actively to local development issues.

The current starting point to achieve these objectives is promising. The number of inhabitants is growing in combination of births and immigration – not explosively, but in a pace meeting the needs and suiting the region. This allows Kohila municipality to develop the various primary services and infrastructure objects (kindergartens and schools, social services) without forgetting leisurely possibilities and recreational and cultural activities. A steady

growth in the number of inhabitants does not have an immediate significant effect on the environment (rapid increase in housing, increased transport, need to develop the infrastructure excessively etc.) that allows the municipality to adapt to the changing situation. And not only to adapt, but to manage the changes smartly, from better planning of public transport to helping to change people's attitudes.

This – and not only – is what Kohila municipality development plan 2023-2035 is about.

SISUKORD

Lühikokkuvõte	2
Executive Summary	4
Sissejuhatus	7
1. Ülevaade Kohila vallast.....	8
2. Visioon 2035	13
3. Arengustsenaariumid	14
4. Strateegilised valdkonnad	18
4.1. HEA ELUKESKKOND	19
Lähteolukord.....	19
Looduskeskkond.....	19
Maakasutus ja planeeringud.....	19
Jäätmemajandus	19
Teedevõrk ja tänavavalgustus, transport ja liikuvus	20
Õhu- ja veekvaliteet, veemajandus	20
Soojusmajandus	21
Väljakutsed ja vajadused	21
Eesmärgid.....	22
4.2. HARITUD JA AKTIIVSED INIMESED	23
Lähteolukord.....	23
Alusharidus	23
Üldharidus	24
Huviharidus ja noorsootöö	25
Sport ja kultuur	26
Väljakutsed ja vajadused	27
Eesmärgid.....	28
4.3. HOITUD INIMESED	29
Lähteolukord.....	29
Väljakutsed ja vajadused	30
Eesmärgid.....	31
5. Arengukava uuendamine ja valla juhtimine	32
Lisa 1. Kohila valla arengukava tegevuskava	

SISSEJUHATUS

Kohaliku omavalitsuse arengukava koostamine ja kaasajastamine on omavalitsusüksusele *Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega* antud ülesanne. Arengukavas analüüsitakse valla arengu olukorda, väljakutseid ja pikaajalisi suundumusi, lepitakse kokku soovitud tulevikuvision ja eesmärgid ning eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused.

Kohila valla arengukava 2023-2035 põhineb seni kehtival valla arengukaval aastani 2027, erinevatel valdkondlikel arengudokumentidel, arengukava koostamiseks läbi viidud elanike küsitluse ja arengukava eksperttöörühmade jt arutelude tulemustel. Ühtlasi arvestab arengukava valla üldplaneeringu ja Raplamaa arengustrategiaga.

Arengukava ei ole mõeldud üksnes vallajuhtidele ja -ametnikele, vaid on suunatud kõigile Kohila valla elanikele, ettevõtjatele, vabäühenduste liikmetele ja teistele osapooltele.

Arengukava seab valla sihid kolmes strateegilises valdkonnas:

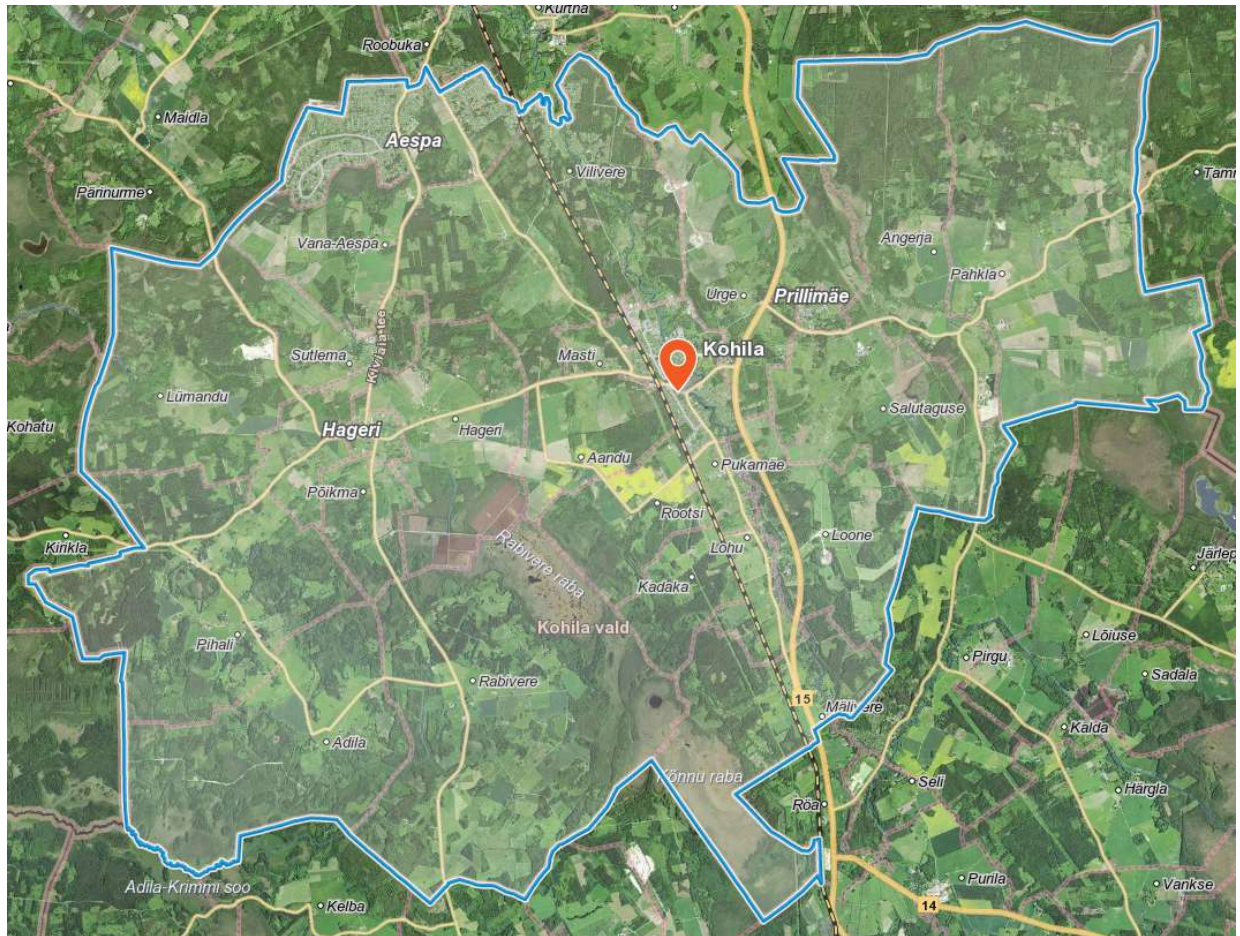
- Hea elukeskkond (avalik ruum, elamumajandus, maakasutus, taristu, transport ja ühenduvused, ettevõtlus, keskkonnakaitse, jäätmemajandus, vee- ja soojusmajandus).
- Haritud ja aktiivsed inimesed (haridus, kultuur, liikuvus ja sport, noorsootöö).
- Hoitud inimesed (siseturvalisus, sotsiaalteenused, tervishoid, kodanikuaktiivsus ja vabäühendused).

Valdkondade eesmärgid ja nende elluviimiseks vajalikud tegevused tulenevad eksperttöörühmade ettepanekutest, aruteludest vallaelanikega, arengukava küsitluse tulemustest ja kehtivatest arengukavadest.

Kohila valla visioon kirjeldab soovitud olukorda aastal 2035, mille poole arengukava abil liigume. Iga strateegilise valdkonna kohta antakse ülevaade hetkeolukorra peamistest väljakutsetest ja arengueeldustest. Nende põhjal on sõnastatud valdkondlikud eesmärgid ja koostatud tegevuskava. Eesmärkides ja tegevuskavas on võimalusel toodud välja uus ja uuenduslik, mitte rutiinne ja igapäevane töö. Arengukava kaasajastamise ja uuendamise korraldus on toodud eraldi peatükis „Arengukava ülevaatamine ja seire“.

1. ÜLEVAADE KOHILA VALLAST

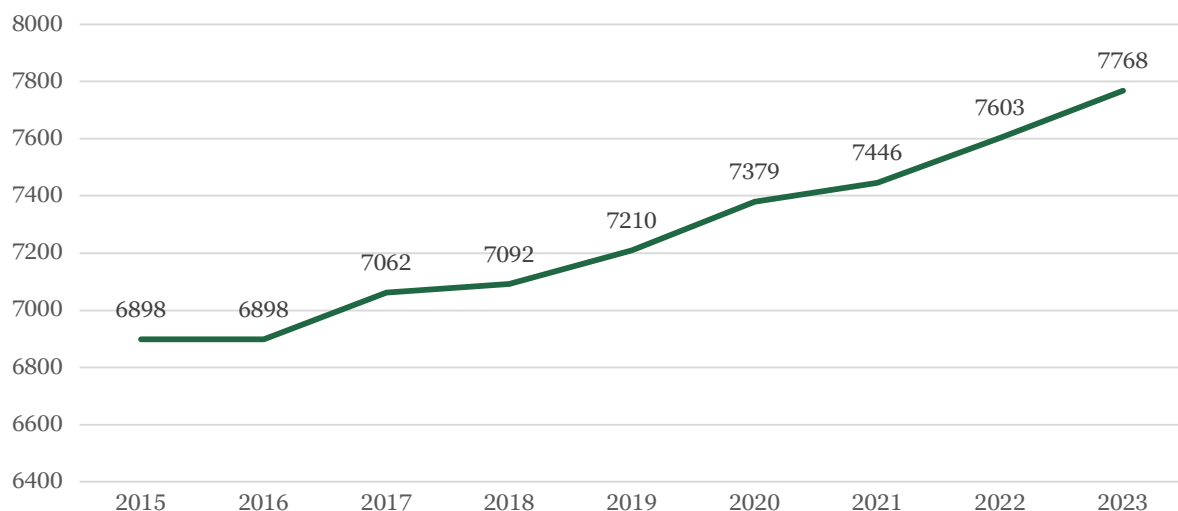
Kohila vald asub Raplamaa põhjaosas, piirnedes põhjast Saku, idast Kose, läänest Saue ja lõunast Rapla valdadega. Valla pindala on 230,2 km². Vallas on üks alev, kolm alevikku ja 21 küla. Kaugus valla keskuseks olevast Kohila alevist ei ole valla piires ühestki asukohast üle 17 kilomeetri.

Joonis 1 Kohila valla kaart

Allikas: Maa-amet

Valla elanike arv oli Rahvastikuregistri andmetel 01.01.2023 seisuga 7768 inimest.

Joonis 2 Kohila valla elanike arvu muutus

Allikas: Rahvastikuregister

Valla elanikkond on perioodil 2015-2023 kasvanud 870 inimese võrra (13%). Keskmisest proportsionaalselt suurema kasvuga on olnud Aespa alevik ning Adila, Masti, Mälivere, Pukamäe, Vana-Aespa ja Vilivere külad. Rohkem, kui 10% on rahvastik vähenenud Aandu, Lohu, Põikma ja Rootsi külates. Valla rahvastikutihedus on 32,7 in/km² kohta, mis on veidi suurem Eesti keskmisest (30,6 in/km²). Hinnanguliselt kuni 10% Kohila vallas elavatest inimestest ei ole end vallaelanikuna registreerinud.

Elanike jaotus Kohila valla asustusüksuste lõikes on toodud järgmises tabelis:

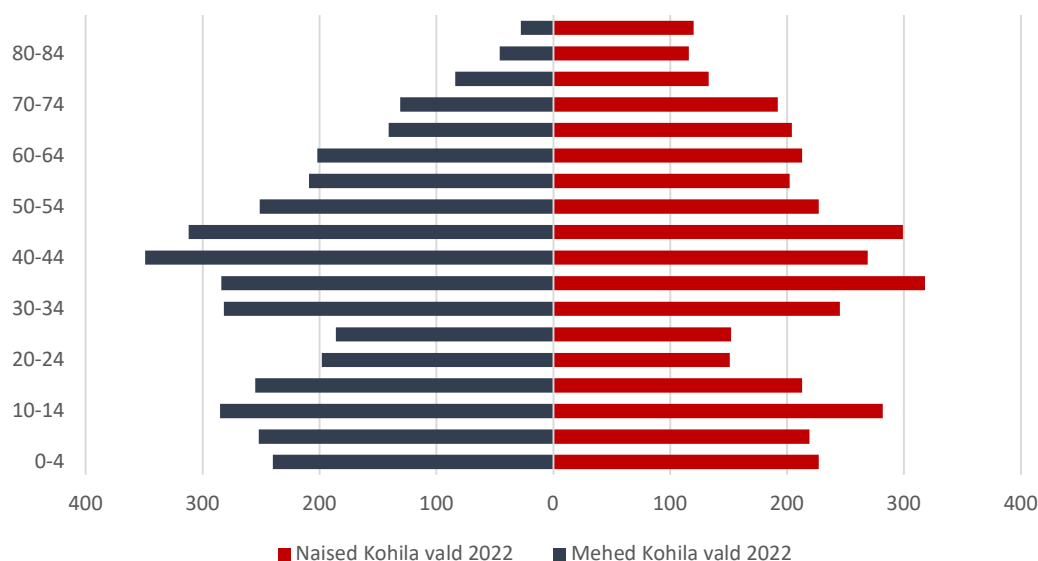
Asustusüksus	Elanike arv 01.01.2023
Kohila alev	3179
Aespa alevik	1577
Vilivere küla	359
Prillimäe alevik	311
Urge küla	241
Pukamäe küla	236
Salutaguse küla	213
Pahkla küla	199
Sutlema küla	189
Hageri küla	150
Rabivere küla	146
Hageri alevik	133
Masti küla	124

Pihali küla	110
Mälivere küla	85
Loone küla	77
Angerja küla	67
Aandu küla	59
Vana-Aespa küla	54
Lohu küla	53
Adila küla	46
Rootsi küla	39
Kadaka küla	24
Põikma küla	21
Lümandu küla	17
Kohila (valla täpsusega)	59
Kokku vallas	7768

Tabel 1 Elanike jaotus asustusüksuste lõikes

Allikas: Rahvastikuregister

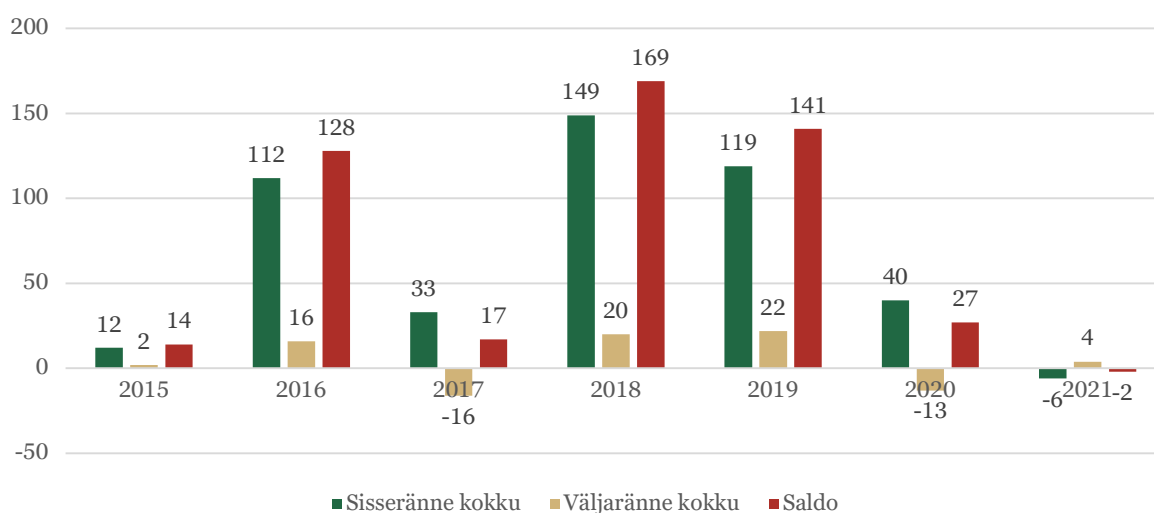
Kohila valla rahvastik vanusegruppide ja soo lõikes on toodud järgmisel joonisel:

Joonis 3 Kohila valla rahvastik vanusegruppide ja soo lõikes
Allikas: Rahvastikuregister

Võrreldes Eesti keskmisega, on Kohila vallas lapsi ja noori vanuses 0-19 mõnevõrra rohkem, samuti on rohkem tööealisi inimesi (vanusegrupis 35-49). Inimesi alates 55. eluaastast on Kohila vallas vähem, kui Eestis keskmiselt.

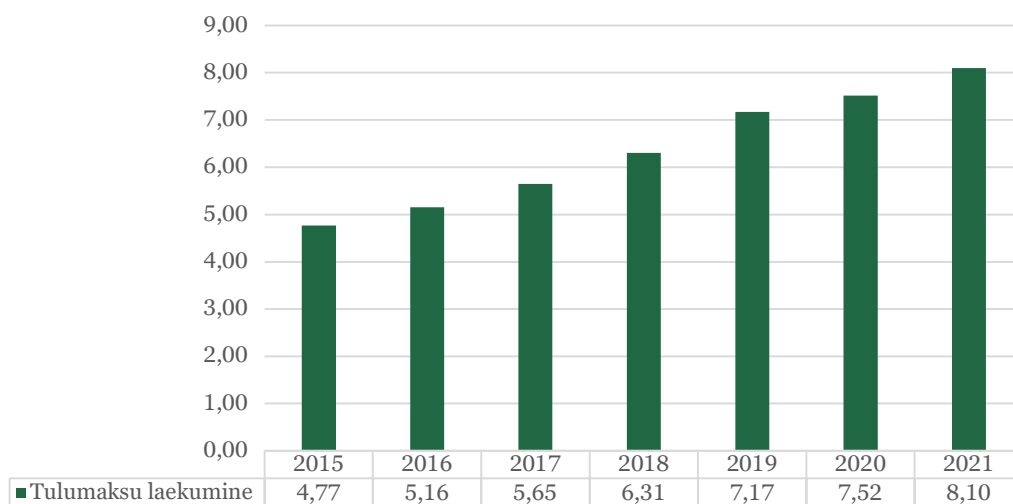
Kohila valla elanike arvu järjepideva kasvu on põhjustanud positiivne rändeiive:

Joonis 4 Loomulik ja rändeiive Kohila vallas
Allikas: Statistikaamet

Kohila valla tööealiste elanike arv (vanuses 15-74 aastat) seisuga 01.01.2023 oli 5674 inimest. Töötuid oli Statistikaameti tööjõu-uuringu kohaselt seisuga 01.01.2023 kokku 264 inimest, mis on 4,7% tööealisest elanikkonnast (Eesti keskmine 5,4%). Demograafiline tööturusurve indeks (5–14-aastaste ja 55–64-aastaste inimeste omavaheline suhe) oli 01.01.2022 seisuga 1,26 (Eesti keskmine 0,87), mis näitab, et Kohila valla elanikest siseneb vanuse tõttu järgmistel aastatel tööturule rohkem, kui sealt lahkub.

Maksumaksjate arv (inimesed, kelle maksudest laekub osa valla eelarvesse) oli 2021. aastal 3023 inimest. Keskmine brutokuupalk oli 1537 eurot (2021), mis oli kõrgem kui Eesti keskmine (1475 eurot).

Joonis 5 Tulumaksu laekumine (miljonit eurot)

Allikas: Statistikaamet

Kohila valla eripära on suure osa töötajate töötamine väljaspool koduvalda. 31.12.2021 seisuga töötasid valla elanikud 3753 töökohal, neist vallas 1233 inimest, mujal Rapla maakonnas 146 ja teistes maakondades 2365 inimest (sh Tallinnas 1605 inimest).

Kohila vallas oli Äriregistri andmetel 2022. aastal 1073 registreeritud ettevõtet ning 684-s neist oli vähemalt üks töötaja¹.

Töötajate arv	Ettevõtete arv
Vähem kui 10 töötajat	659
10-49 töötajat	22
50-249 töötajat	3

Tabel 2 Ettevõtete arv töötajate arvu järgi 2022. aastal

Allikas Statistikaamet (ER032)

¹ Allikas: Statistikaamet (ER032)

Ettevõtete arv Kohila vallas aastal 2022 tegevusala järgi:

Tegevusala	Arv
Ehitus	147
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	97
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	89
Töötlev tööstus	67
Haldus- ja abitegevused	47
Muud teenindavad tegevused	47
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	34
Veondus ja laondus	34
Info ja side	31

Tabel 3 Ettevõtete arv suuremate tegevusalade (EMTAK 2008) järgi

Allikas: Äriregister

Kohila valla suurim tööstuspiirkond on Kohila alevi põhjaosas asuv Kohila tööstusala, kus asub valla suurim tööandja OÜ Kohila Vineer. Valla teine suurim tööandja on AS Salutaguse Pärmitehas.

Kuigi oma asukoha ja olemuse tõttu ei ole Kohila vald atraktiivseks turismisihtpunktiks, on majanduse mitmekesistamisel ja piirkonna tutvustamisel turismitoodetel ja -teenustel siiski mõningane roll ning potentsiaal. Ettevõtluse mõttes on olulisimad Adila Puhkekeskus ja Tohi Distillery. Piirkonna tutvustamisele aitavad kaasa ka Hageri Muuseum, Kapa Festival, keraamika ja keskkonnakunsti sümposiumid jm. Tallinna piirkonna elanike ja turistide lähedus annab ettevõtjatele võimaluse puhkemajanduse ja uute turismitoodete arenguks, sh looduse, ajaloo- ja kultuuripärandi baasil.

Kokkuvõtvalt on rahvastiku arengutrend Kohila valla jaoks soodne: elanikkond kasvab rändeiibe arvelt, ja seda just noorte ja tööealiste vanusegruppide osas. Ka ettevõtluse olukord on Kohila vallas pigem hea. Tallinna piirkonna läheduse tõttu on elanikele tagatud mitmekesine töökohtade valik ning ettevõtjatele suur tööjõupiirkond. Kasvav tööealise elanikkonna osakaal suurendab valla maksutulusid. Töötute arv vallas ei ole suur, ent kohalike ettevõtjate hinnangul on puudu kvalifitseeritud tööjõust.

2. VISIOON 2035

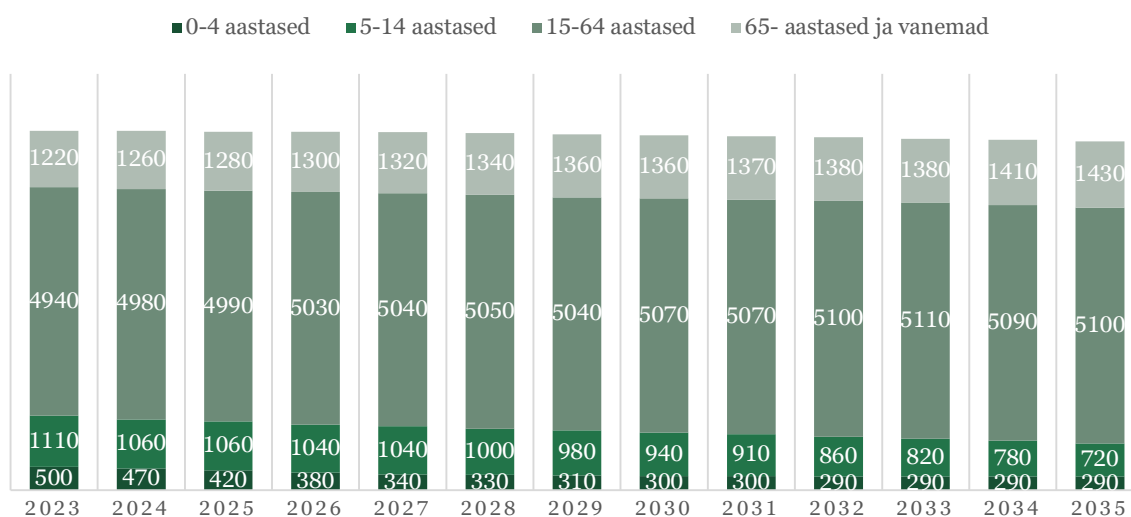
Kohila vald – koht terveks eluks

Meil on arenev, kasvava rahvastikuga, aktiivsete ja hoolivate inimestega, kvaliteetsete ühenduste ning teenustega, looduskaunis ja mitmekesiste võimalustega elukeskkond.

3. ARENGUSTSENAARIUMID

Kohila valla arengu seisukohast on kõige olulisem vaadelda elanikkonna arvu muutumist. Selle dünaamikast arusaamiseks koostati Rahvastikuregistri andmete alusel kolm rahvastikuproгноosi aastani 2035²:

- **Baasstsenaarium** – rahvastiku arvu muutus, mis põhineb loomulikul iibel, ilma rändeta. Baasstsenaarium näitab, et loomulik iive Kohila vallas on negatiivne ja rahvastiku arv kahaneks selle stsenaariumi põhjal praeguselt tasemelt, so 7 770 inimeselt tasemele 7 550 inimest (vähenemine 3,1% ehk 220 inimese võrra).

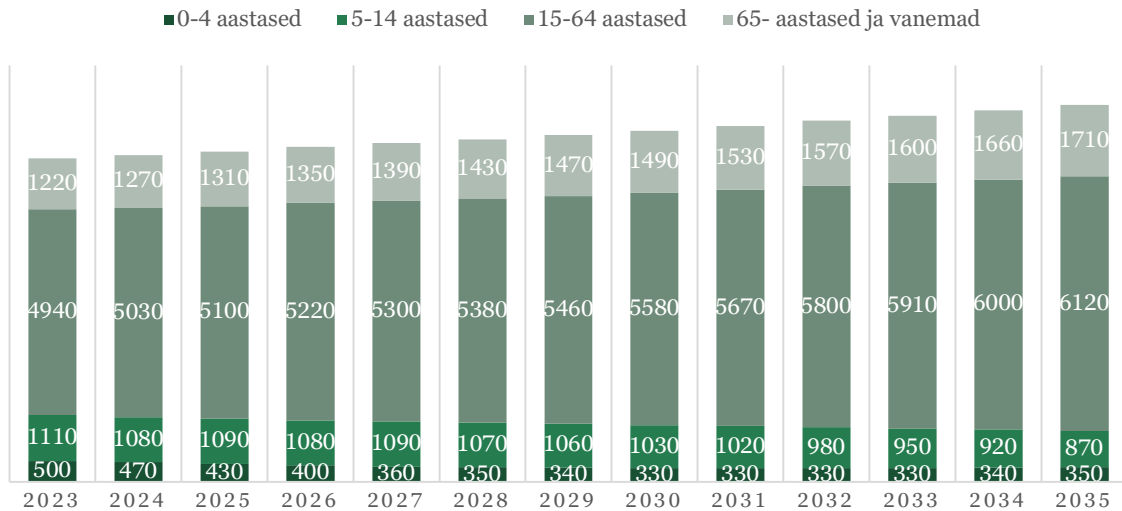
Joonis 6 Vanusegruppide jaotus baasstsenaariumis

- **Rändestsenaarium 1** – rahvastiku arvu muutus koos rändega. Selle stsenaariumi modelleerimisel on arvestatud, et rahvastiku keskmine kasv (loomulik iive koos rändest tuleneva täiendava sündimusega) jääb perioodil 2023-2035 iga-aastaselt vahemikku 80-120 inimest (keskmine juurdekasv aastas 100 inimest). Selle stsenaariumi kohaselt kasvab rahvaarv aastaks 2035 kokku 9050 inimeseni (kasv 14% (1,17% aastas) ehk 1270 inimest). Kasvu modelleerimisel on arvestatud, et rahvastiku üldine kasv Eestis on peatumas ning tänaste 19-29 aastaste naiste (so sünnitusikka jõudvate naiste) arv on väiksem eelmistest põlvkondadest. Samas soosib Tallinna lähedus jätkuvalt rännet Kohila valda ja on tõmbefaktoriks. Kohila valda uute elanike tulekut piirab vabade (sh uute) eluruumide vähesus. Viimasel viiel aastal on Statistikaameti andmete alusel³ uusi

² Spectrum 6.0 tarkvara abil, inimeste arvud kõigi stsenaariumite vanusegruppides on ümardatud kümne täpsusega.

³ Tabel EH46U

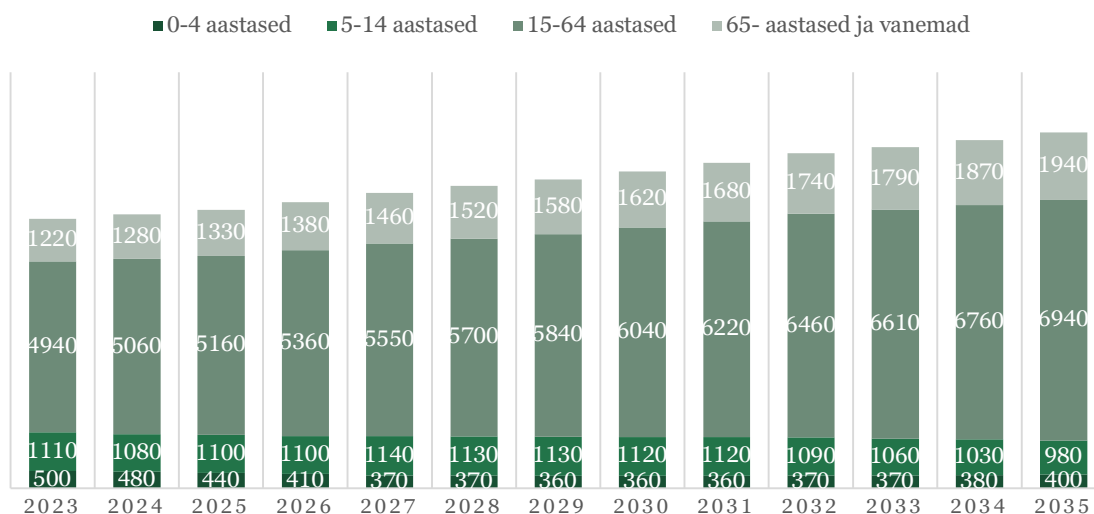
kasutusse lubatud eluruume keskmiselt 28 ühikut aastas. Samuti ei ole makromajanduslikust olukorrast lähtuvalt järgmise 3-4 aasta vaates ka tõenäoline, et see maht oluliselt kasvaks. Edasi jätkub tasakaalukas elanike arvu kasv umbes 120-130 inimest aastas ning uute eluruumide kasutuselevõtu sujuv kasv.

Joonis 7 Vanusegruppide jaotus Rändestsenaarium 1 korral

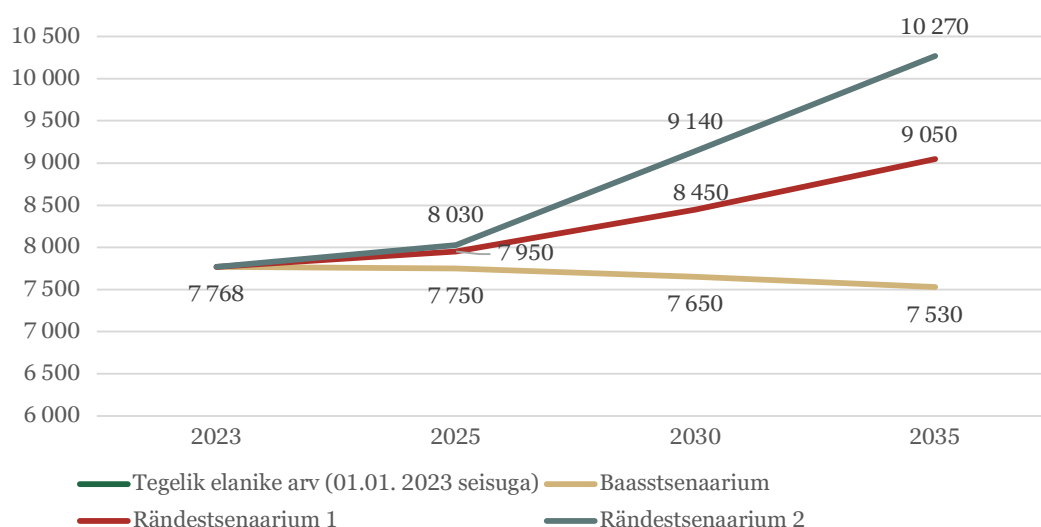
- Rändestsenaarium 2** – selle stsenaariumi puhul on makrotasandil kasutatud samu faktoreid nagu Rändestsenaarium 1 puhul. Lisaks on arvestatud võimalusega, et kinnisvara arenduse võimekus ja sissereände surve Kohila vallas taastuvad alates 2026. aastast ning asutakse välja arendama eelkõige Kohila ja selle lähiümbruse piirkondi, peamiselt Ülejõe (Tööstuse-Sõtkä-Härjaoja tänavate) piirkonda, kus on võimalik ehitada ka kortermaju⁴. Nende aladega on Kohilal potentsiaali areneda just olulise transpordiobjekti suunas, milleks on rajatav Rail Balticu raudtee. Selle valmimine tagab omakorda kiire ühenduse Tallinnaga ja on täiendavaks tõmbefaktoriks rändeiibe kasvul valda. Olulise elanike kasvuga on jätkuvalt Aespa ja Vilivere aedlinnakud, kus rahvaarvu suurendab nii hooajaliste hoonete ümberehitamine elamuteks, uute elamute ehitamine, kui olemasolevate elanike registreerimine Kohila valda. Selle stsenaariumi puhul kasvab valla elanike arv aastaks 2035 üle 10 000 inimese, kasv keskmiselt aastas 2,1%.

⁴ Vt Kohila valla üldplaneeringu eelnõu seletuskirja

Joonis 8 Vanusegruppide jaotus rändestsenaarium 2 korral

Alljärgnev joonis annab detailsema võrdleva ülevaate kirjeldatud kolmest stsenaariumist:

Joonis 9 Kohila valla arengustsenaariumid

Senise positiivse rändetrendi peatumine või koguni suurem väljaränne võrreldes sisserrändega ei ole praeguste suundumuste valguses eriti tõenäoline. Põhimõtteliselt on võimalikud mõlemad rändestsenaariumid. Laste ja noorte arvu püsimise seisukohalt oleks soosituim Rändestsenaarium 2, kuid sellega kaasneks täiendav avalike teenuste ja taristu vajadus kõigile vanuserühmadele, mis tähendab ka täiendavaid kulusid investeringuteks ja ülalpidamiseks. Osasid teenuseid (nt eakate hooldusteenused, lastehoid, äriteenused) saavad pakkuda eraettevõtted või vald koostöös ettevõtjatega. Suur väljakutse on näiteks täiendavate perearstide leidmine. Suurem elanike arv elavdab erasektori huvi pakkuda Kohila vallas rohkem selliseid teenuseid, millele seni pole olnud piisavalt nõudlust.

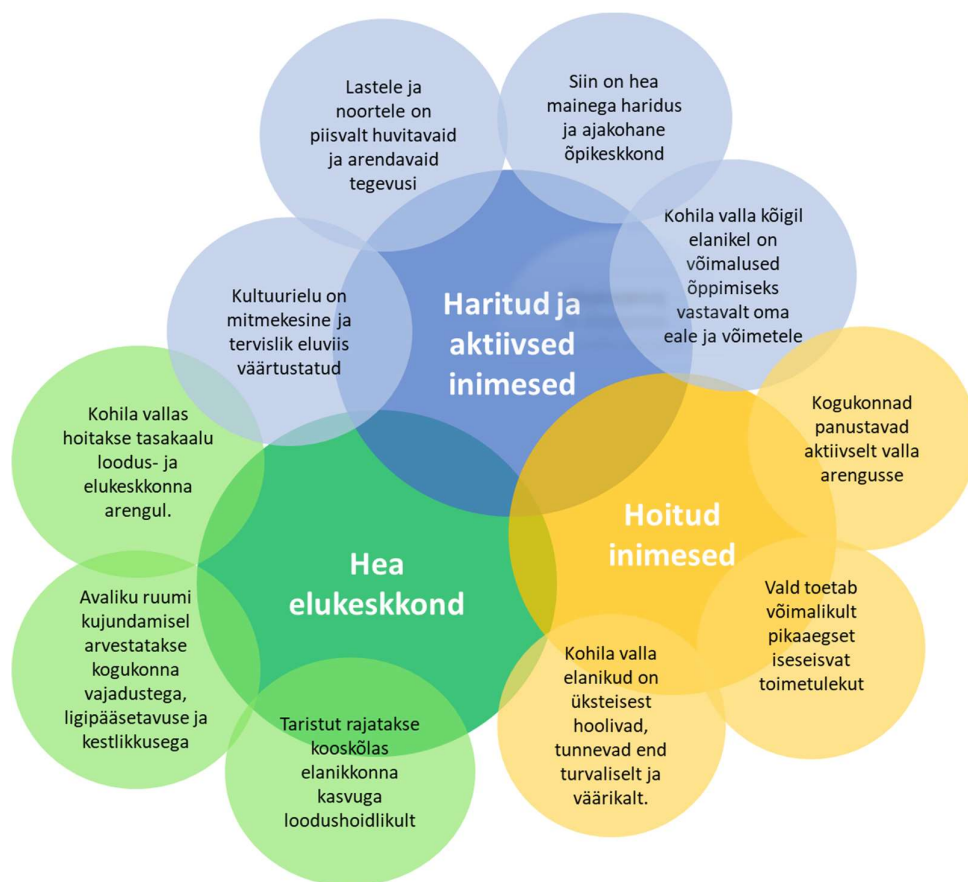
Kõige tõenäolisem ja eelistatum mudel on Rändestsenaarium 1, mille kohaselt toimuks mõõdukas elanike ja maksumaksjate arvu kasv. Selle negatiivsem pool on tõenäoline laste ja noorte arvu mõningane vähenemine, mis pikas perspektiivis võib tähendada haridusasutuste ülalpidamiseks suuremaid kulusid ühe lapse kohta. Kuna hetkel on mitmed muutujaid üsna suure kõikumisega (sündimuse järsk vähenemine aastatel 2022 ja 2023, erinevate majandusindeksite hüppeline kasv jms), siis on oluline, et tegeliku rahvastiku arvu muutuste alusel tehakse iga 4-5 aasta tagant täpsemaid sarnaseid prognoose.

4. STRATEEGILISED VALDKONNAD

Kohila valla arengukava keskendub kolmele laiemale strateegilisele valdkonnale:

- hea elukeskkond;
- haritud ja aktiivsed inimesed;
- hoitud inimesed.

Järgneval skeemil on kirjeldatud strateegiliste valdkondade kokkuvõtlikke üldesmärgid.

Joonis 10 Strateegiliste valdkondade eesmärgid

Allpool on toodud iga valdkonna lähteolukord, vajadused ja väljakutsed ning eesmärgid. Peamised tegevused valdkondlike eesmärkide saavutamiseks on toodud arengukava lisa 1 „Tegevuskava“.

4.1. HEA ELUKESKKOND LÄHTEOLUKORD

LOODUSKESKKOND

Kohila vald asub Harju lavamaa südames. Reljeef on enamjaolt tasane. Metsamaa moodustab 51% valla territooriumist ja enamik sellest on okasmets. Iseloomulikud on rabamaastikud. Väga ulatuslikult esineb karsti. Valda läbib kagu-loodesuunalisena Keila jõgi. Vallas on hulk liiva-, kruusa-, lubjakivi- ja turbamaardlaid. Vallas on üle 40 looduskaitseobjekti, sh kolm looduskaitseala (Nabala-Tuhala, Linnuraba, Mahtrametsa) ja kolm maastikukaitseala (Rabivere, Seli-Angerja ja Lümandu). Vald on rikkalik poollooduslike ehk pärandkoosluste poolest. Elanike rahulolu ümbritseva looduskeskkonnaga on hea.

MAAKASUTUS JA PLANEERINGUD

Kohila valla arengukava kõrval on olulisimaks avaliku ruumi arengu dokumendiks Kohila valla üldplaneering. Olulised on veel Rapla maakonnaplaneering 2030+, Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramise teemaplaneering, detailplaneeringud jt dokumendid.

Maakatastrisse on 30.09.2022 seisuga kantud 23011 hektarit maad, sellest on üle 60% eraomandis. Munitsipaalomandis on alla 3% maast. Eluruumidena on vallas kasutusel peamiselt eramud (2153 tk) ja rohkem kui kolme korteriga elamuid (122 tk).

JÄÄTMEMAJANDUS

Kohila valla jäätmehoolduseeskirja kohaselt toimub 2023. aastal vallas paberi ja kartongi, segaolmejäätmete ning biolagunevate jäätmete korraldatud jäätmevedu. Vallas on avalikud pakendikogumise konteinerid ja tegutseb Kohila jäätmejaam, kus on jäätmete üleandmise võimalus, kuid mitte kõikide nõutavate jäätmeliikide lõikes (puudub pakendi- ning suurjäätmete kogumine).

Korraldatud jäätmeveo maht (tuhandetes tonnides) oli aastal 2022 kokku 1689 tonni, sh:

- olmejäätmed 1497 tonni;
- paber-papp 126 tonni;
- toidujäätmed 62 tonni;
- haljastusjäätmed 4 tonni.

TEEDEVÕRK JA TÄNAVAVALGUSTUS, TRANSPORT JA LIIKUVUS

Teedevõrk on vallasiseselt hästi välja kujunenud; valda läbiv Tallinna-Rapla-Türi riigimaantee on tähtsaim ühendustee Tallinna ja maakonnakeskuse Raplaga. Ühendus Tallinna ja Raplaga on hea: 2022. aasta lõpu seisuga oli Kohila raudteejaamast tööpäeviti 12 väljumist Tallinna ja 15 väljumist Rapla suunal, Kohila bussijaamast oli tööpäeviti 11 väljumist Tallinna ja 10 väljumist Rapla suunal. Jõudmaks peamisesse tõmbekeskusesse – Tallinnasse – kulub Kohilast rongiga umbes 40 minutit ja autoga umbes 30 minutit. Rail Balticu rajamise järgselt prognoositakse sõiduajaks rongiga umbes 24 minutit. „Pargi ja reisi“ kättesaadavust saab parandada.

Lisaks maakonnaülestele ühendustele on vallas kuus vallasisest bussiliini, mis teenindavad peamiselt kooliõpilasi. Kohalikke teid (maanteed, tänavad, kergliiklus- ja kõnniteed) on vallas kokku 441 km, sh kohalikke teid 258 km, erateid 145 km ja metsateid 38 km. Valdav enamus Kohila valla maantee tüüpi teedest on katteta teed (74%). Tänavatüüpi teedest on pooled kattega teed (53%). Kogu teedevõrgust on kattega teid 43 % ja katteta teid 57 %.

Kuna kaugus valla keskuseks olevast Kohila alevist ei ole valla piires ühestki asukohast üle 17 kilomeetri ja Kohila on kõikidele valla asulatele tõmbekeskuseks nii teenuste tarbimisel kui transpordisõlmene, on nende teede roll kandev aastaringse kohaliku liikuvuse tagamisel.

ÕHU- JA VEEKVALITEET, VEEMAJANDUS

Õhukvaliteet on Kohila vallas üldiselt hea. Peamine müraallikas on autoliiklus. Liiklusrumast lähtuvalt on enim mõjutatud piirkonnad eelkõige suure liiklusköormusega maanteed äärde jäävad tihedama asustusega alad: Tallinn-Rapla-Türi maantee, Kernu-Kohila tee ja Vaida-Urge tee. Tööstusaladel on müra normide piires.

Põhjavee ja joogivee kvaliteet vastab kogu vallas lubatud piirväärtustele. Elanike vee ühiktarbimine ööpäevas on 0,077m³. Ühisveevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid osutab Kohila valla elanikele ja valla territooriumil asuvatele ettevõtetele OÜ Kohila Maja. Ettevõtte on 100% valla omanduses. OÜ Kohila Maja osutab Kohila vallas ühisveevärgi teenust kümnes asulas. Peale Kohila alevi varustatakse joogiveega tarbijaid veel Prillimäe, Aespa ja Hageri alevikes ning Masti, Pukamäe, Urge, Sutlema, Salutaguse ja Vilivere külades. Kokku on rajatud ühisveevärgitorustikke 149,7 km, sellest Kohilas 37,4 km ja Aespa alevikus ning Vilivere külas 85,9 km. Ühisveevärgiga liitunute osakaal liitumisvõimalustega elanikest ületab 80% piiri (välja arvatud Aespa-Vilivere piirkond, kus liitumisvõimalus tekkis alles 2020.a lõpus). Ühisveevärgi tarbijate osakaal, kelle joogivesi vastab kvaliteedinõuetele on 100%. Tuletõrje hüdrante on vallas kokku 329 ja tuletõrjervee mahuteid kuus.

Kohila valla territooriumil on mitmeid tugevalt karstunud alasid: Pukamäe, Lohu, Rabivere ja Hageri, kus põhjavee kaitstus reostuse eest on madal ja inimtegevus võib avaldada suurt mõju hajaasustusalade elanike joogivee kvaliteedile.

Ühiskanalisatsiooni kogupikkus (2022) on 165,1 km, sellest Kohilas 42,2 km, Aespa alevikus ja Vilivere külas 94,0 km. Reovee pumplaid on kokku 69 (sh kolm kanalisatsiooni vaakumpumplat), reovee puhasteid on kolm. 100% Kohila valla heitveest ühiskanalisatsioonis vastab kõigile veeloaga kehtestatud nõuetele. Heitvee puhastid on varustatud fosforit ja lämmastiku ärastavate võimalustega. Ühiskanalisatsiooniga liitunute osakaal liitumisvõimalustega elanikest on 79% (välja arvatud Aespa-Vilivere piirkond, kus liitumisvõimalus tekkis alles 2020.a lõpus).

Sademevee ärajuhtimise peamiseks looduslikuks süsteemiks on Keila jõgi, lisaks edelaosas asuv Kasari jõgi. Tehislike sademeveesüsteemidega on osaliselt kaetud ainult Kohila alev. Sademeveekanaliseerimise- ja drenaažitorustikke on kokku 5,7 km, sh drenaažitorustikku 1,1 km.

SOOJUSMAJANDUS

Kohila alevis osutab kaugkütteteenust SW Energia OÜ. Peamine küttekiik on hakkepuuit. 2011. aastal renoveeritud kompaktse (jäab 0,25 km² alasse) kaugküttevõrgu pikkus on ligikaudu 2,7 km. 80% torustikust on maa all, ülejäänud 20% maa peal. Suurimad soojuse tarbijad on Kohila Gümnaasium ja KP Factory OÜ. Keskmine tarbimiskoormus (eritarbimine ühe meetri kaugküttetorustiku kohta) on 2,0 MWh/m ja aasta keskmine suhteline soojuskadu 11,5%. Kohila valla munitsipaalomandis kaugküttevõrku ühendatud hoonetest on vähemalt C-klassi energiamärgisega 35%. Teistes Kohila valla asulates (sh kortermajadega asulates) kaugküttevõrku ei ole.

VÄLJAKUTSED JA VAJADUSED

- Uute eluruumide, ühenduste ja avaliku ruumi planeerimine:
 - vaba elamispinna kättesaadavus Kohila vallas. Soovijail pole koheselt võimalik valda elama asuda, sest napib vabasid elamispindasid;
 - elamuarendus on vaja suunata väljakujunenud kompaktse asustusega piirkondadesse, mis võimaldab taristu efektiivsemat kasutust ja tugevdab juba väljakujunenud keskuseid;
 - Rail Balticu rajamise mõjul on suurenenud maavarade kaevandamise surve Kohila valla territooriumil, mis võib tulevikus mõjutada loodust ja inimeste elukeskkonda, sh puhta joogivee olemasolu.
- Kohila vallas puudub võimalus üle anda kõiki nõutavaid jäätmeliike. Liigiti kogutud jäätmete osakaal on madal, vajalik on tõsta elanikkonna teadlikkust jäätmete sorteerimise osas.
- Liiklusmüra suure liikluskõormusega maanteed äärde jäävatel aladel.
- „Pargi ja reisi“ kättesaadavuse parandamine soodustaks ühistranspordi kasutamist (nt Vilivere ja Lohu rongipeatustes on puudu või on puudulikud ratta- ja auto parkimise võimalused).
- Valla peamisi sõlmpunkte ühendav kergliiklusteede võrgustik ei moodusta veel valda katvat ühist tervikut.

- Suur osa valla teedest ei ole mustkattega ja elanike rahulolu teede kvaliteediga on madal. Aespa ja Vilivere piirkondades on suur vajadus taristu parendamise ja rekonstrueerimise osas.
- Aespa alevikus (380 kinnistul), Prillimäel, Salutagusel, Hageris ja Sutlemas ei ole tagatud võimalused ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga liitumiseks. Kohila alevis, Aespa alevikus, Vilivere külas jm on sademeveekanalisatsiooni- ja drenaažitorustik osaliselt amortiseerunud ja välja ehitamata.
- Kohila alevis on hulk kaugküttevõrgu potentsiaalseid tarbijad end trassist lahti ühendanud või ei ole sellega liitunud. Samuti ei ole kõigil kaugküttevõrku ühendatud hoonetel energiamärgist ja tegemata on energiaaudit määramaks soojustamise vajadust.
- Tänavavalgustuse puudumine Aespa ja Vilivere alevikes ning suuremates külates.
- Valla arengus ja planeerimisel on vaja arvestada kliimamuutusest tingitud keskkonna aspektidega (nt kuumemad suved, üleujutusi põhjustavad sajud jne).

EESMÄRGID

- **Avalik ruum** - Kohila valla ruumiplaneering ja -lahendused loovad turvalise, heakorrastatud, kasutajasõbraliku, kogukondlikke väärtusi kandva ja otstarbekalt kasutatud avaliku ruumi.
- **Teedevõrk** – on rajatud kõiki piirkondi ühendav turvaline sõidu-, jalgratta- ja kõnniteede võrk.
- **Jäätmekäitlus** – kogutud jäätmeliikide arv on kasvanud ja jäätmete taaskasutusse võtmine on paranenud.
- **Transport** - ühistranspordi- ja kergliiklusvahendite kasutamise võimalused vallas on paranenud, senine ühistranspordivõrk on seotud muude liikumisviisidega ja rohkem liigeldakse keskkonnasõbralike vahenditega.
- **Ühisveevärk ja kanalisatsioon** – veevarustus vastab tiheasutustusalade elanike ja ettevõtete vajadustele. Nõuetele vastava ühiskanalisatsioonivõrgu kasutajate arv on suurenenud.
- **Veemajandus** - hajaasustusalade vee kvaliteet ja kättesaadavus on säilinud.
- **Soojusmajandus** – Kohila alevi kaugküttevõrk on laienenud ning hoonete energiatõhusus on märgatavat suurenenud.
- **Tänavavalgustus** -energiasäästlik ja töökindel tänavavalgustusvõrk on laienenud.
- **Sademevesi** – rajatud on tõhus sademeveesüsteem, sh uusarenduste piirkondades ja tiheasustusaladel on rajatud sademeveelahendused selle tekkekohas.
- **Looduskeskkond** - rohevõrgustiku (sh pargid, haljasalad) olemasolu ja toimimine on tagatud (sh uuselamupiirkondades).

4.2. HARITUD JA AKTIIVSED INIMESED

Strateegiline valdkond hõlmab haridust kultuuri, sporti ja, noorsootööd. Arengukava eesmärkide ja tegevuste seadmisel on arvestatud valdkonna riiklike arengukavadega, sh Haridusvaldkonna arengukava 2021-2025, Noortevaldkonna arengukava 2021-2025, Eesti Spordipoliitika põhialuseid aastani 2030 ning Kultuuri arengukava aastateks 2021-2030.

LÄHTEOLUKORD

ALUSHARIDUS

Alusharidust pakuvad Kohila vallas kolm munitsipaallasteaeda, mis tegutsevad viies lasteaia majas:

- Sutlema-Aespa Lasteaed:
 - Linnupesa maja Sutlema külas: 36 lasteaiakohta 2 rühmas.
 - Metsaveere maja Aespa alevikus: 80 lasteaiakohta 4 rühmas.
- Kohila Lasteaed Sipsik:
 - Sipsiku maja Kohila alevis: 154 lasteaiakohta 8 rühmas.
 - Põnnipere maja Prillimäe alevikus: 36 lasteaiakohta 2 rühmas.
- Kohila Lasteaed Männi:
 - Kohila alevis: 174 lasteaiakohta 8 rühmas.

Lisaks tegutsevad Kohila vallas kaks lapsehoiuteenust pakkuvat eraõiguslikku lastehoidu:

- Teiemeie OÜ: "Triinu ja Taavi päevahoid" Kohila alevis, kohti 25-le lapsele.
- Linnupojad OÜ: "Linnupoja päevahoid" Sutlema külas, kohti 15-le lapsele.

2022/2023. õppeaastal käis väljaspool Kohila valda lasteaias 14 Kohila valla last ja Kohila valla lasteaedades kümme last teistest omavalitsustest. Lasteaia järjekorras oli 128 last. Hariduslike erivajadustega laste arv lasteaedades oli kokku 193.

Alushariduse õpetajaid on kokku 35, neist 31-l on vastav kvalifikatsioon. Lasteaiaõpetajate vanuseline jaotus on alljärgnev:

- noorem kui 30 – neli õpetajat;
- vanuses 30-39 – kuus õpetajat;
- vanuses 40-49 – üksteist õpetajat;
- vanuses 50-59 – üheksa õpetajat;
- 60 ja vanem – viis õpetajat.

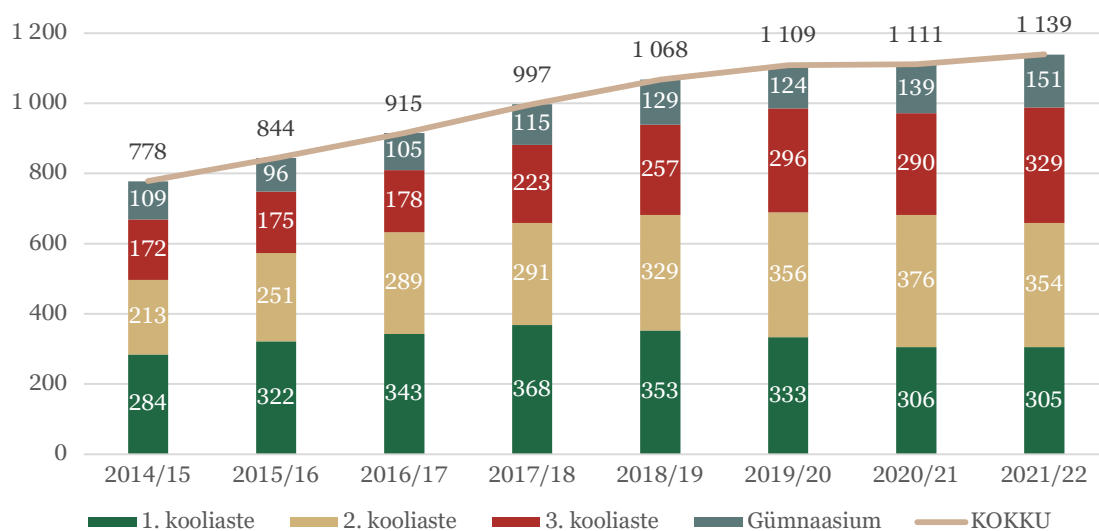
Lasteaedade taristu seisukord on üldiselt hea, ent hoonete parendamine on vajalik eeskätt Prillimäel ja Sutlemas, osaliselt ka Sipsiku lasteaia Kohila majas.

ÜLDHARIDUS

Üldharidust pakuvad Kohila vallas

- Kohila Gümnaasium (kõik kooliastmed, Kohila Vallavalitsuse hallatav asutus). Õppeaastal 2022/2023 õppis 1. kooliastmes 216 õpilast, 2. kooliastmes 255 õpilast, 3. kooliastmes 280 õpilast ning gümnaasiumis 147 õpilast. Hariduslike erivajadustega lapsi õppis koolis 133. Teistest omavalitsustest pärit lapsi õppis 1.-3. kooliastmes 58 ning gümnaasiumiastmes 18.
- Kohila Mõisakool (1.-3. kooliaste, erakool, koolipidaja on MTÜ Miikaeli Ühendus). Õppeaastal 2022/2023 õppis 1. kooliastmes 81 õpilast, 2. kooliastmes 90 õpilast, 3. kooliastmes 70 õpilast. Hariduslike erivajadustega lapsi õppis koolis 83. Teistest omavalitsustest pärit lapsi õppis koolis 40.

Üldharidust omandavate õpilaste arv valla haridusasutustes kooliastmete lõikes õppeaastatel 2015/16- 2022/23 on toodud alloleval graafikul.

Joonis 11 Õppijad üldhariduses kokku. Allikas: Haridussilm

Õppeaastatel 2024/25-2030/31 läheb rahvastiku baasstsenaariumi kohaselt esimesse klassi keskmiselt 103 last aastas.

Õppeaasta	I klassi astuvate laste prognoos
2024/25	101
2025/26	111
2026/27	98
2027/28	104
2028/29	111
2029/30	105
2030/31	96

Tabel 4 Kohila vallas 1. klassi astuvate laste prognoos. Allikas: Rahvastikuregister, andmed seisuga 01.01.2023

Üldhariduse õpetajad õppeaastal 2022/23 on:

- Kohila Gümnaasiumis 93 (85 ametikohta), neist vastab kvalifikatsioonile 73% (68 õpetajat).
- Kohila Mõiskoolis 31 (21 ametikohta), neist vastab kvalifikatsioonile 84% (26 õpetajat).

Vaatlusaluse aja jooksul (2015/16-2022/23 õppeaastad) on õpetajate arv kasvanud 52 õpetaja võrra (73%). Nende vanuselise jaotuse osas on mõnevõrra kasvanud 40-49 aastaste ning 50-59 aastaste õpetajate osakaal (vastavalt 2,7% ja 6,1%), 8% võrra on vähenenud 60 aastaste ja vanemate õpetajate proportsioon.

Hariduse tugispetsialiste töötas vallas 2022/2023. õppeaastal kokku kõikide haridustasemetel lõikes 18, sh alushariduses seitse eripedagoogi (sh ka tugispetsialistid) ning üldhariduses kolm eripedagoogi, kolm koolipsühholoogi, kaks logopeedi ja kolm sotsiaalpedagoogi. Kvalifikatsioonile vastas neist 78% (14 tugispetsialisti).

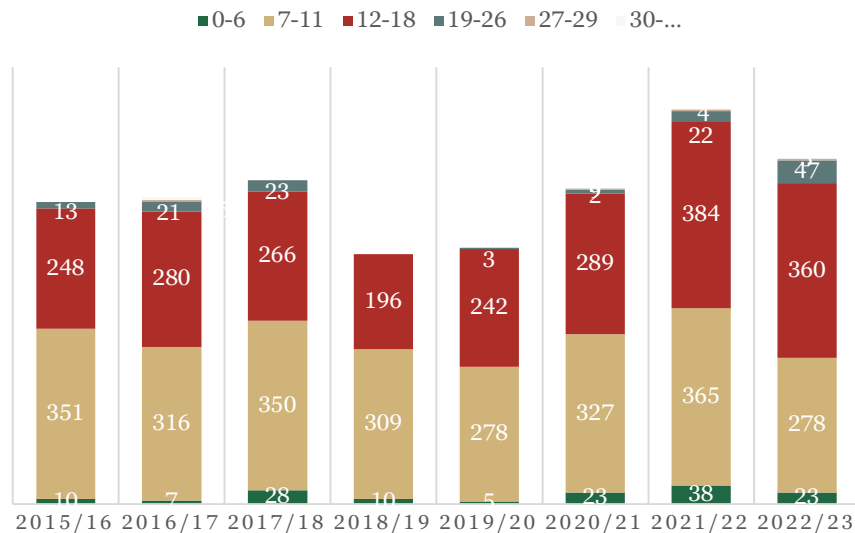
Heades tingimustes on Kohila Gümnaasiumi ja Kohila Mõisakooli algklasside majad. Suurim rahaline väljakutse valla jaoks haridusvaldkonnas on gümnaasiumi ülejäänud hoonekompleksi rekonstrueerimine tänapäevaseks ja energiasäästlikuks. Vajalik on ka Hageri kooliosa kaasajastamine energiasäästlikumaks.

HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÖÖ

Kohila vallas tegutsevad 2022/23. õppeaastal järgmised registreeritud huvikoolid:

- Kohila Jalgpallikool (Püsivus) – 163 õppurit;
- Kohila Võrkpallikool – 25 õppurit;
- Kohila Spordikool (kergejõustik, korvpall) – 105 õppurit;
- Kohila Kunstide Kool (Kohila Koolituskeskus) muusika- ja kunstiharidus – 233 õppurit;
- Miikaeli Ühenduse Keeltekeskus (inglise keele süvaõpe Kohila Mõisakoolis – 249 mõisakooli õpilast).

Lisaks tegutseb vallas Kohila Keskkonnahariduse Keskus, kus lastel ja noortel ning ka täiskasvanutel on võimalik omandada keskkonnaalaseid teadmisi ja oskusi.

Joonis 12 Õppurid huvihariduse 2016-2022.

Allikas: Haridussilm

Registreeritud huvikoolide õppekavasid oli õppeaastal 2022/23 kokku 24, sh viis spordiga seotud õppekava ja 19 muusika ning kunstidega seotud õppekava. Pedagoogid jagunevad õppeaastal 2022/23 järgnevalt:

- õpetajad – 26;
- treenerid –16;
- huvihariduse spetsialist –2;
- muud – 2.

Vallas on kaks noortekeskust: Kohila Avatud Noortekeskus ja Hageri Avatud Noortekeskus, lisaks ka Prillimäe noorte- ja teabetuba.

SPORT JA KULTUUR

Vallavalitsuse hallata on Kohila spordihoone, Kohila lastepargi virgestusala koos välijõusaali ja petangiplatsiga, Kohila siserulahall, Kohila Avatud Noortekeskuse spordiplats, Kohilas Keila jõe äärne jalutustee ja suvine supluskoht, Kohila skatepark, Kohila Spordikeskuse terviserada, Prillimäe palliväljak, Pahlja võrkpalliväljak, Sutlema kergejõustikustaadion ja Hageri mänguväljak koos rulapargiga. Vallas tegutseb neli spordikooli: Neemeco (võrkpall), Kohila Spordiklubi spordikool (kergejõustik, korvpall), Kohila Võrkpalliklubi võrkpallikool ja Kohila Jalgpallikool „Püsivus“. Lisaks on vallas 13 spordiklubi ja 31 spordiobjekti. Erinevate spordialade organiseeritud harrastajaid on Spordiregistri andmetel kokku 828.

Spordiala	Har- rasta- jaid kokku	Mehi kokku	Naisi kokku	Täis- kasva- nuid kokku	Täis- kasva- nud mehi	Täis- kasva- nud naisi	Noori kokku	Poisse	Tüdru- kuid
Auto- sport	10	10	0	6	6	0	4	4	0
Jalgpall	310	235	75	30	15	15	280	220	60
Judo	60	52	8	0	0	0	60	52	8
Kerge- jõustik	90	31	59	7	2	5	83	29	54
Korvpall	66	61	5	0	0	0	66	61	5
Mootor- ratta- sport	6	6	0	6	6	0	0	0	0
Ratsa- sport	40	0	40	5	0	5	35	0	35
Tantsu- sport	14	7	7	14	7	7	0	0	0
Vee- mootori sport	3	3	0	0	0	0	3	3	0
Võimle- mine	64	0	64	0	0	0	64	0	64
Võrkpall	165	78	87	28	6	22	137	72	65
Kokku	828	483	345	96	42	54	732	441	291

Tabel 5 Spordiharrastajate ülevaade Kohila vallas (2022). Allikas: Spordiregister

Valla hallatavad asutused kultuurivaldkonnas on Hageri rahvamaja, Kohila Kunstide Kool, Kohila ja Hageri raamatukogud ning Hageri Muuseum. Piirkonna tutvustamisele aitavad kaasa ka Hageri Muuseum, Kapa Festival, keraamika ja keskkonnakunsti sümposionid, MTÜ Kohila Paberivabrik jm.

VÄLJAKUTSED JA VAJADUSED

- Kasvav elanikkond suurendab vajadust lasteaia- ja koolikohtade, täiendavate õpetajate ning tugispetsialistide järele.
- Õpetajate keskmine vanus üldhariduses kasvab. Kohila vald konkureerib teiste lähedal asuvate omavalitsustega õpetajate leidmise osas.
- Kohila Gümnaasiumi hoone vajab rekonstrueerimist (sh energiatõhususe suurendamine ja kaasaegse õpikeskkonna loomine). Elanike küsitluse tulemuste põhjal on tugev ootus, et kooli gümnaasiumiosa säiliks valla haridusasutusena.
- Lastele ja noortele ei ole sõltuvalt elukohast huviharidus ja organiseeritud vabaaja veetmine ühtlaselt kättesaadav. Vajalik on noorsootöö kvaliteedi hindamismudeli rakendamine ja töö struktureerimine valla noorsootöö juhtimisel ning noorsootöök kasutatavate ruumide ja hoonete renoveerimine.

- Kohila spordihoone ruumidele on nõudlus suurem, kui suudetakse pakkuda. Ruumid ei vasta tänastele vajadustele ja ootustele.
- Vallaelanike liikumisaktiivsus on madal. Liikumisega tegelemist tuleb hoogustada ja tõsta kõigis vanusegruppides.
- Vallas puudub ujula.
- Kohila alevis puudub kultuurisündmuste korraldamiseks sobiva funktsionaalsusega hoone (multifunktsionaalne kultuurikeskus). Kultuurisündmuste korraldamiseks kasutatakse Kohila Gümnaasiumi saali või Hageri rahvamaja.
- Hageri muuseum vajab edasiseks kihelkonda tutvustavaks pärandihoidmise tööks ja külalistele avatud olemiseks rekonstrueerimist.
- Vallas puudub aastaringne jalgpalli mängimise võimalus (kunstmuruga multifunktsionaalne sisehall).
- Aespa alevikus puuduvad avalikud sportimise võimalused.
- Otsida lahendusi Kohila Mõisakooli põhikooli ruumivajaduse leevendamiseks (nt Tulbi tn 2a / Karsti haljasala kasutuselevõtt kooli alana).

EESMÄRGID

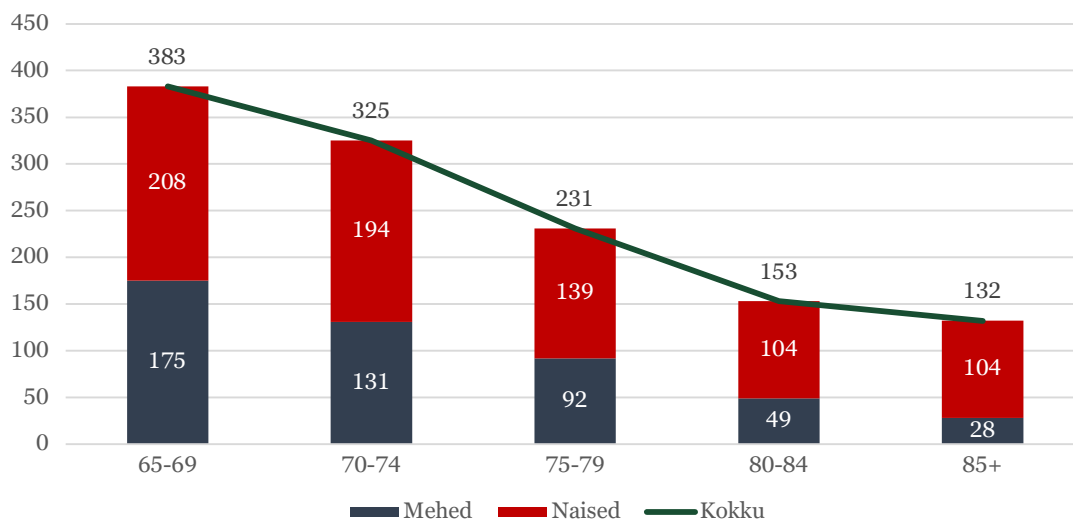
- **Haridusteenused** – Kohila vallas on nüüdisaegsed, võimalusterohked ja kättesaadavad haridusteenused, võimalik on omandada keskharidust.
- **Huviharidus ja noorsootöö** – lapsed ja noored on tegevustesse kaasatud ja teenused on sõltumata elukohast ligipääsetavad.
- **Kultuur** – valla kultuurielu on aktiivne ning mitmekülgne, taristu vastab vallaelanike vajadustele. Kultuuripärand on hoitud.
- **Sport** – valla spordielu on aktiivne ning mitmekülgne, kõigile elanikele on liikumise ja sportimise võimalused ning vajalik taristu kättesaadavad. Vähemalt 2/3 elanikest liiguvad aktiivselt ja teevad sporti.

4.3. HOITUD INIMESED

LÄHTEOLUKORD

Kohila valla sotsiaalvaldkonna kogukulud on 776 213€ (7,92€ inimese kohta), mis on 13,71% madalam Eesti keskmisest. Toimetulekuraskustes vallaelanike arv on 250, mis on 17,76% vähem, kui 2021 aastal.

Eakate arv (vanuserühmas 65 ja vanemad) on Kohila vallas 1224 inimest, mis moodustab 15,8% elanikkonnast. Rahvastiku prognoosi baasstsenaariumi kohaselt kasvab see proportsioon aastaks 2035 19%-ni ja rändestsenaariumi kohaselt 17%-ni (suurusjärgus 200 inimese võrra).

Joonis 13 Eakate inimeste arv Kohila vallas. Allikas: Rahvastikuregister (Kohila valla kodulehe andmetel)

Ülalpeetavate määr Kohila vallas on 56,3% (2022). Puuetega inimesi oli 2021. aastal vallas kokku 432. Valdavad puudeliigid olid liikumispuue (160 inimest) ja puue psüühikahäire tõttu (104 inimest), 103-l inimese puhul oli tegu liitpuudega.

Valla sotsiaaltöö on isikukeskne, teenuseid pakutakse inimese eripärasid ja vajadusi silmas pidades. Sotsiaalteenuste pakkumisel on suur roll vabaühendustel.

Vallas asuvad järgmised hoolekandeesutused:

- Hageri Hooldekodu eakatele inimestele;
- Kohila Turvakeskus MTÜ - Katikodu Viliveres – vaimupuudega inimeste toetamiseks;
- Kohila tegevus- ja teraapiakeskus;
- Pahkla Camphilli Küla SA – külakogukond intellektipuuetega inimestele.

Vald pakub järgmisi sotsiaalteenuseid:

- Koduhooldus – eakatele, kes vajavad abi mõned korras nädalas;
- Tugiisiku teenus – erivajadusega lapsele;
- Transporditeenus – erivajadusega isikutele;
- Logopeedi teenus lastele.

Vald pakub järgmisi toetusi:

- Sissetulekust sõltuvad toetused: õppijatoetus, toiduraha ja kohatasu toetus, ravimi- ja abivahendi toetus, toetus eluasemega seotud kulude osaliseks katmiseks, toetus muudel põhjendatud juhtumitel.
- Sissetulekust mittesõltuvad toetused: sünnitoetus, kooliminekutetoetus, saunapileti kompensatsioon, erakorraline toetus, logopeediteenuse toetus, transporditoetus, matusetootus.

Kohila vallas tegutseb kolm perearstipraksist, lisaks on eriarstidest kohapeal silmaarst ja hambaarst. Lähimad haiglas asuvad Raplas ja Tallinnas. Kohila vallas on oma kiirabibrigaad ja vallakeskuses asub apteek.

VÄLJAKUTSED JA VAJADUSED

- Valla sotsiaalpindade olukord ja funktsioonid ei vasta vajadustele.
- Esmatasandi tervishoiuteenus ei ole vallas piisavalt kättesaadav.

Füüsilise turvalisuse teemad on peamiselt kirjeldatud „Hea elukeskkonna“ valdkonna all, kuid eraldi vajavad tähelepanu:

- Ligipääsetavuse tagamine avalikus ruumis⁵ ja ka kodude kohandamisel. Kasvav vajadus tuleneb ka põhimõttest, et inimeste iseseisev hakkamasaamine ja kodus elamine on toetatud võimalikult pikaajakselt.
- Elanike kasvust ja läbitud kriisidest saadud kogemustest tulenev vajadus toetada kogukondade omaalgatusliku tegutsemist, et kogukondade turvatunne oleks kõrge ja kriis või ohu korral oleks esmane tugi tagatud kogukonna toel.
- Kogukondade omaalgatuslik tegutsemine ja koostöö vajab toetust, et säiliks inimeste vahelised sidemed, väljakujunenud kultuur ja kogukonnatunne ning et elanikkonna kasvuga ei kaasneks võõrandumist ja kriisiolukordades oleks kogukond toimiv tugivõrgustik elanikele.
- Puudub statsionaarne liiklusõppeväljak kooli- ja lasteaialastele.

⁵ Vt ka minuomavalitus.ee (Kohila valla detailvaate raport ligipääsetavuse kohta).

EESMÄRGID

- **Sotsiaalteenused** – vallaelanikele on tagatud kvaliteetsed, vajaduspõhised ja integreeritud sotsiaalteenused. Vald toetab iseseisvat hakkamasaamist võimalikult pikaajaseks. Kohila valla sotsiaalpindade kasutusfunktsioone on kaasajastatud.
- **Tervishoid** – tervislikud eluviisid on väärtustatud, vald aitab kaasa esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavuse parandamisele.
- **Turvalisus** – valla elanikud tunnevad end turvaliselt. Avaliku ruumi ja hoonete planeerimisel arvestatakse läbivalt igakülgset ligipääsetavust. Tagatud on lahendused kriisiolukorrale (varjumiskohad, kogunemispunktid, avariielekter, joogivesi). Noortele sunnitud ennetustegevus on süsteemne.
- **Kogukondade omaalgatus** – koostööline tegevus on aktiivne, toetab nii traditsioonide säilimist kui ka uute elanike kogukonda kaasamist ja hoiab turvatunnet.

5. ARENGUKAVA UUENDAMINE JA VALLA JUHTIMINE

Vallavalitsus viib regulaarselt igal aastal läbi arengukava seiret, et tagada selle tulemuslik elluviimine ja uuendamine. Täpsemalt:

- arengukava elluviimist seiratakse igal aastal, paralleelselt lõppenud aasta majandusaasta aruande koostamisega;
- seire koordineerimise eest vastutab valla arendusnõunik, iga valdkonna eest vastutab vastava valdkonna ametnik;
- seire käigus kogutud info põhjal koostab vallavalitsus arengukava eelmise aasta täitmise kohta tegevusaruande;
- esitatud ettepanekute alusel koostab arendusnõunik eelnõu arengukava muudatuste sisseviimiseks;
- muudatusettepanekute eelnõud menetlevad vallavolikogu komisjonid ja volikogu.
- üle vaadatud valla arengukava kinnitatakse vallavolikogu poolt „Kohaliku omavalituse korralduse seaduses“ toodud tähtjaks (hiljemalt 15. oktoobriks).

Arengukava raames viib vallavalitsus läbi ka valla juhtimisalaseid tegevusi, sh

- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia uute lahenduste arendus ja juurutamine vallavalitsuse poolt osutatavate avalike teenuste osutamisel ja korraldamisel;
- teenuste analüüs, et muuta vallavalitsuse töö tõhusamaks ning vallavalitsuse poolt osutatavad teenused kliendi jaoks lihtsamaks ja kiiremaks;
- motivatsioonipaketi ja väärtuspakkumise loomine vallavalitsuse ja hallatavate asutuste personalile, et spetsialistid sooviksid tulla tööle isikliku arengu võimaluste ja motiveeriva tasu tõttu.